

Berényi Hírlap

Balatonberény Önkormányzatának havonta megjelenő kiadványa

„Szép a hold az égen, de sokkal szebb a Balaton tükrén.” (Eötvös Károly)

Farsang

Mentovics Éva: Vígság legyen!

Farsang van most,
ne feledd el.
Maskarádat
fürgén vedd fel!

Szól a duda,
szedd a lábad,
perdülj, fordulj,
fürgén járjad!

Libbenjen a
pörgős szoknya,
a nadrág is
vígán ropja!

Dobbanjon a
bundás bakancs,
vígság legyen,
ez a parancs!

Farsang vízkeresztől (január 6.) hamvazószerdáig, a nagyböjt kezdetéig tartó szakasz. A mulatozás, vidámság, bálók, népünnepélyek és régen egyben a párválasztás időszaka is volt.

A farsang fénypontja a karnevál, ami „farsang farkát” jelent, mivel mindössze három nap, farsangvasárnaptól húshagyókeddig. Világszerte sok városban tartanak nevezetes karneválokat, ilyen a riói és a velencei. Hazánkban híres a mohácsi busójárás, mellyel a telet hívatottak elűzni. Húshagyó keddel befejeződik a farsangi időszak és kezdetét veszi a negyvennapos nagyböjt, a keresztény vallású emberek ilyenkor nem esznek húst és befejezik a mulatozást.

Falunkban idén is megrendezésre került a farsangi mulatság február 3-án, a Művelődési Házban, ahol családi hangulatban, vidáman telt a délután. A lelkes zsűri (Hugi néni, Varga Pami és Egerszegi Dorka) díjakat osztott mindenkinek, aki beöltözött és aktívan részt vett a programokban. Voltak ötletes jelmezek, többek között láthattunk pincéreket, boszorkányt, sárkányt, Batmant, Piroskát, vadászt, balerinát, hercegnőt is. Az érdeklődők kvíz játékban is összemérhették tudásukat, mellyel finomságokat nyerhettek.

Minden résztvevő nevében köszönöm a szervezőknek a szép díszletet, a jó hangulatot, a finomságokat, amiket erre az alkalomra készítettek!

„Igazi közösség csak ott jön létre, ahol az emberek rejtélyes módon szeretik egymást. Vagyis barátok. Minden érdeken, valláson, politikán, társadalmi helyzeten és világnézeten túl.”

(Müller Péter)

Horváthné Kánya Enikő

Önkormányzati hírek**DÖNTÖTT A KÉPVISELŐ-TESTÜLET - 2018.01.17-i ülés**

A képviselő-testület **felhatalmazta** Horváth László polgármestert a

- TOP-1.4.1-15-SO1-2016-00021 azonosítószámú **Óvoda** fejlesztése Balatonberényben című projekt,
- a TOP-3.2.1-15-SO1-2016-00021 azonosító számú az **Önkormányzati hivatal** energetikai korszerűsítése,
- a TOP-4.1.1-15-SO1-2016-00009 azonosítószámú Balatonberényi **házi orvosi rendelő** fejlesztése című projekt végrehajtásával kapcsolatos támogatói okirat aláírására, és a megvalósítás végrehajtásával kapcsolatos valamennyi jognyilatkozat, intézkedés megtételére, kötelezettség vállalására.

A képviselő-testület a TOP-1.4.1-15-SO1-2016-00021. azonosító számú „**Óvoda** fejlesztése Balatonberényben,” című projekt megvalósítása keretében a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói szolgáltatás elvégzésére nyertesnek Majer István EV. Marcali, Bene Ferenc u.1. fsz.2. szám alatti ajánlattevőt hirdette ki, aki a legkedvezőbb ajánlatot tette bruttó **450.000 Ft ajánlattal**.

A képviselő-testület felkérte a polgármestert, hogy a nyertes ajánlattevőt értesítse a döntésről, és a szerződés megkötéséről intézkedjen.

DÖNTÖTT A KÉPVISELŐ-TESTÜLET - 2017.12.21-i ülés

- A képviselő-testület a Településrendezési eszközeinek a teljes egyeztetési eljárásában a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló **100/2015.(VIII.27.)** Önkormányzati határozat alapján az alábbi megállapításokat tette és döntéseket hozta:

- A *véleményezési dokumentációra* vonatkozóan a beérkezett véleményeket a képviselő-testület megismerte. A dokumentumokat, terviratokat megismerve a képviselő-testület úgy döntött, hogy a beérkezett véleményeket az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal a tervezők közreműködésével összeállított önkormányzati válaszok szerint elfogadja. A döntés meghozatalával és **közzétételével a partnerségi egyeztetést lezárja.**

- A képviselő-testület a Településszerkezeti terv, a Helyi Építési Szabályzat és annak mellékletét képező Szabályozási terv módosításának teljes egyeztetési eljárásában az alábbi megállapításokat tette és döntéseket hozta:

- A *véleményezési dokumentációra* vonatkozóan beérkezett véleményeket a képviselő-testület megismerte.

- A képviselő-testület a Településszerkezeti terv, a Helyi Építési Szabályzat és annak mellékletét képező Szabályozási terv módosításának teljes egyeztetési eljárásában az alábbi megállapításokat tette és döntéseket hozta:

A *véleményezési dokumentációra* vonatkozóan beérkezett véleményeket a képviselő-testület megismerte.

- A döntés meghozatalával és közzétételével a 314/2012.(XI. 8.) Korm. rendelet 39. § (3) szerint a tervmódosítás **véleményezési szakaszát lezárja**, és a településszerkezeti terv, a HÉSZ és szabályozási terv módosítási tervezete benyújtható az Állami Főépítésznek a jóváhagyáshoz szükséges végső szakmai vélemény megkérése céljából.

- A képviselő-testület megtárgyalta a **reklámok, reklámhordozók** és reklámhordozót tartó berendezések elhelyezéséről, szóló önkormányzati rendelet megalkotásáról és a településképi arculati kézikönyv munka anyagának elfogadásáról szóló előterjesztést, és úgy határozott, hogy a településképi arculati kézikönyv munkaanyagát elfogadja és felhatalmazza a polgármestert, hogy annak szakmai véleményezési eljárását a jogszabályban foglaltak szerint folytassa le, majd a vélemények alapján véglegesített kézikönyv alapján a településképi védelméről szóló rendeletet készítse elő.

- A képviselő-testület a 2018. évi ülés- és munkatervet a következő módosításokkal fogadta el:

- **idegen nyelvű fórum időpontja: 2018. július 14-én**

- **képviselői fogadóórak időpontja: ülés előtti héten, csütörtökön, nyári időszakban 18 órától, téli időszakban 17 órától, július, augusztus és december kivételével.**

- A képviselő-testület a **lejárt határidejű** határozatok végrehajtásáról adott jelentést elfogadta.

- A képviselő-testület a **két ülés között** végzett munkáról, fontosabb eseményekről, intézkedésekről adott beszámolót elfogadta.

- A Balatonberény Község Önkormányzata a Balatonberény Petőfi S. u. 23. számú, 9 hrsz-ú ingatlan esetében az árverésen **gyakorolható elővásárlási jogával nem kívánt élni.**

DÖNTÖTT A KÉPVISELŐ-TESTÜLET - 2018.01.25- i ülés

Horváth László polgármester

A TRE kapcsán elmondja, hogy a beruházók a földhivatalnál kezdeményezik a fejlesztési terület kiváló termőhelyi adottságának felülvizsgálatát.

A hulladékgazdálkodás témakörében elmondja, hogy a társulás meg kívánja vásárolni a **kaposmérői hulladéklerakót**, amely jelenleg árverésen van. Ehhez a 30 millió Ft összegű tagi kölcsönből 20 millió Ft-ot kívánnak felhasználni.

A TOP pályázatok megvalósítása felgyorsult. Vannak olyan hírek, hogy a kormány egy keretet hoz létre, mivel a pályázatok beadása és megvalósulási időszaka között jelentős áremelkedések voltak, és több önkormányzat sem fogja tudni a műszaki tartalmat megvalósítani önerő hiányában. A rendőrkapitányság jelezte, hogy február 1-étől **új rendőr érkezik a balatonkeresztúri őrre**, aki az önkormányzat Béke utcai lakásába költözik be.

Az **OKISZ üdülő** tekintetében 4 pályázat érkezett. Egy magyar tulajdonú kft nyerte el a pályázatot a liciten. A felszámoló felkérte az adóhatóságot, hogy a január 31. napjáig felmerült követeléseket közölje.

A mai napon a **Pelso-Kom Kft.** jelezte, hogy Balatonberényben a **lomtalanítás időpontja április 11. lesz, kihelyezés április 9-11.** Ez a húsvét utáni napok, ezzel az üdülőtulajdonosok is tudnak élni a lehetőséggel.

A képviselő-testület a **lejárt határidejű határozatok** végrehajtásáról adott jelentést elfogadta. a **két ülés között** végzett munkáról, fontosabb eseményekről, intézkedésekről adott beszámolót elfogadta.

- A képviselő-testület a 2018. évi **rendezvénytervet megtárgyalta**, és a további tervezéshez a következőket rendeli el:

- az augusztus 20-ai ünnepség napján kerüljön megtartásra,
- a DAMF (Dunántúli Amatőr Művészeti Fesztivál) rendezvényt költségeivel együtt kiveszi a nyári rendezvénytervből,
- a színpad padozatának felújítását tervezi

- A képviselő-testület a Balatonberény közigazgatási területén bejegyzett és működő civil szervezetek részére az előterjesztés szerinti tartalommal a 2018. évi rendezvényeik és működésük támogatására **pályázatot hirdetett.**

- A képviselő-testület Horváth László polgármester 2018. évi **szabadságolási** ütemtervét jóváhagyta.

- A képviselő-testület a közszolgálati tisztségviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 130. §-ában foglalt jogkörében eljárva a Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatal köztisztviselői vonatkozásában a 2018. évi teljesítménykövetelmények alapján képező **kiemelt célokat állapított meg.**

- A képviselő-testület az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal jóváhagyta a **Közbeszerzési Szabályzatot**, és Beszerzési Szabályzatot, melyeknek hatálybalépése 2018. január 25. napja.

- A képviselő-testület a választási eljárásról szóló **2013. évi XXXVI. törvény 25.§ (2) bekezdése alapján Balatonberény településen a választási bizottság tagjainak:**

Horváth Lászlóné, Balatonberény Irányi Dániel u. 9.,

Garainé Móricz Bernadett, Balatonberény Béke u. 5/a.,

Zsiborács Zoltán, Balatonberény Ady Endre u. 16.,

Darvasné Süte Julianna, Balatonberény József A. u. 7.,

Ifiné Bodó Erzsébet, Balatonberény Ady Endre u. 45. szám alatti lakosokat megválasztotta.

Póttagoknak:

Bene Gyuláné, Balatonberény Ady Endre u. 17.,

Nyers Attiláné, Balatonberény Kossuth u. 93.

Kovácsné Kardos Andrea, Balatonberény Béke u. 34. szám alatti lakosokat megválasztotta.

A képviselő-testület megköszönte Szabó Tibor, Kánya László, Megyeri Gyuláné, Kovács Nándorné és Szvoboda Jánosné balatonberényi lakosoknak a választási feladatokban való közreműködését, munkáját, melyet esküjükhöz híven végeztek.

- A képviselő-testület a 2018. évi közbeszerzési tervét a következők szerint állapította meg:

Közbeszerzés tárgya és mennyisége	CPV kód	Irányadó eljárásrend	Tervezett eljárási típus	eljárás megindításának, a közbeszerzés megvalósításának tervezett időpontja	szerződés teljesítésének várható időpontja vagy a szerződés időtartama	előzetes tájékoztatás történt-e?
I. Árubeszerzés						
II.Építési beruházás						
II. 1. Magasépítési beruházások						
TOP 4.1.1-15-SO1-2016-0009 Orvosi rendelő felújítása	45210000-2	nemzeti	Kbt. 115.§	2018. I. n.év	2018. IV. n.év	nem
TOP 3.2.1-15-SO1-2016-0021 Hivatali épület energetikai felújítása	45210000-2	nemzeti	Kbt. 115.§	2018. I. n.év	2018. IV. n.év	nem
TOP 1.4.1-15-SO1-2016-0021 Óvoda felújítása	45210000-2	nemzeti	Kbt. 115.§	2018. I. n.év	2018. IV. n.év	nem
II.2. Mélyépítési beruházások						
III. Szolgáltatás megrendelés						
IV. Építési koncesszió						
V. Szolgáltatási koncesszió						

- A képviselő-testület a Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatala SO-04B/OKT/153-160/2017. számú átirata mellékleteként megküldött **2018/19-es tanévre megállapított és kijelölt iskolai felvételi körzet tervezettel egyetért, mely szerint Balatonberény közigazgatási területe esetén a balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskola kerül kijelölésre.**

- A képviselő-testület a 2018. évi költségvetés továbbtervezését a következők szerint rendeli el:

- PTKI javaslatai szerint: a rendezvények sorából a DAMF (Dunántúli matőr Művészeti Fesztivál) rendezvényt és annak 628 e Ft-os költségét kiveszik
- a Kft ügyvezetője egy részletes munkatervet és munkaerő- bérgazdálkodási tervet készítsen, figyelembe véve az esetleg bér munkában elvégezhető feladatokra
- a költségvetésben a támogatások mértékét, körét felül kell vizsgálni.
- polgármester illetménye, költségterítése a 2017. évi szinten kerül megállapításra
- alpolgármester illetménye, költségterítése a 2017. évi szinten kerül megállapításra
- képviselők, bizottsági tagok tiszteletdíja a 2017. évi szinten kerül megállapításra
- kft ügyvezetője a feladatmegoldásokat a bizottsági ülésére terjesszen elő.

Horváth Péter alpolgármester

Gratulál a Balatonberényért Egyesületnek, akik színvonalas rendezvény keretében szervezték meg a Magyar Kultúra Napját, és gratulál a kórusnak a Vörös József díjhoz.

Megjegyzi, hogy az önkormányzati kitüntetésekhez is ehhez hasonló átadási ünnepséget kellene szervezni, mert az elmúlt évi nem igazán volt sikeres.

Gratulál Szvoboda Bence balatonberényi fiatalnak, aki Kaposvárott az év sportolója lett.

Jelzi, hogy a lakosság részéről több jelzés is érkezett, hogy a Z-net szolgáltatással gondok vannak. A településen nagyrészt ezt a szolgáltatást veszik igénybe, és a zavaró körülmények miatt egyre több a panasz.

Többen jelezték, hogy kellene egy terület a községben, ahol amennyiben szükség van rá, a mentőhelikopter le tud szállni.

Horváth László polgármester

A Z-net szolgáltató tud a problémáról, és keresik annak forrását, amely azt jelenti, hogy jogosulatlanul további készülékeket kötöttek a rendszerhez és emiatt vált visszhangossá a rendszer. Ezek a kókler rákötések visszahatnak a teljes rendszerre.

Amennyiben az „elkövetőket” megtalálják, úgy milliós bírság elé is nézhetnek.

A helikopter leszálló kérdése nem az önkormányzat feladat-hatásköre, azt az adott körülmények, helyszín alapján a helikopter pilóta dönti el, erre vannak kiképezve.

Zibák István Józsefné képviselő

A helyi újságban megjelent egy cikk a lélekharanggal kapcsolatban, annak temetéskor való megszólaltatására. Véleménye szerint ezt a temetkezési vállalkozó meg tudná oldani.

Horváth László polgármester

A temetkezési vállalkozás általában 4 fővel bonyolítja a temetést, mindenkinek meg van a maga feladata. Ezért plusz személyt nem tud alkalmazni és nem is vállalják a feladatot.

Horváth Péter alpolgármesternek elmondta, hogy a web kamera ügyében a szolgáltatót felhívta, hogy mivel annak rendszeres működtetését nem képes biztosítani, ezért az szerelje le és adja át az önkormányzatnak, és más alkalmas helyre fel fogják szerelni és üzemeltetni. Gazda János képviselő kérdésére elmondja, hogy a Kétfolyónak a Balaton felé eső részén levő árokrendszer helyreállítását a Kft végzi.

Horváth László
polgármester

Értesítés fogadóóráról

Tisztelt Választópolgárok!

A képviselő-testület **minden hónapban** (kivétel: július, augusztus, december) az **ülés előtti héten, csütörtökön, nyáron 18, illetve télen 17 órától** fogadóórát tart a **Művelődési Házban**.

A soron következő fogadóórák: február 15., március 22., április 19.; május 24., június 21.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!
Balatonberény Község Önkormányzatának képviselő-testülete

Interjú

E havi interjúalanyom Lipicsné Salamon Ágnes, védőnő, akinek sokat köszönhetnek a helyi babák-mamák. Megkeresésemet szívesen fogadta, a kérdésekre szívesen válaszolt. Ezúton köszönöm, hogy elvállalta az interjút!

1. Kérlek, mesélj magadról!

Nyíregyházán születtem. 1980-ban költöztünk Berénybe a családommal. Általános iskola alsó tagozatát itt végeztem, a felső tagozatot Balatonszentgyörgyön, középiskolát Keszthelyen a Nagyváthy János Egészségügyi Szakközépiskolában. Ezután Nyíregyházán tanultam az Egészségügyi Főiskolán, védőnő szakon. 1995-ben Balatonszentgyörgyre mentem férjhez, azóta is itt élünk. Két gyermekem született. A lányom a Pázmány Péter Katolikus Egyetem harmadéves jogász hallgatója. A fiam idén érettségizik a Hévízi Bibó István Gimnáziumban. Férjem postavezető Keszthelyen. A főiskola után Marcaliban kezdtem el dolgozni védőnőként. Gyes alatt elvégeztem az Államigazgatási Főiskolát Igazgatásszervező szakon. 2001-től vagyok védőnő Balatonberényben.

2. Mikor döntötted el, hogy védőnő leszel?

Középiskolában gyakorlaton az újszülött osztályra kerültem. Nagyon szerettem ott lenni, valószínűleg elégedettek voltak velem, mert a főnövér kérésére mindig én kerültem az osztályra évről-évre. Így kézenfekvő volt a döntés, hogy milyen irányba kívánok továbbtanulni.

3. Milyen feladatokat látsz el?

Ha egy mondattal kéne válaszolnom: a védőnő feladata a születéstől az élet befejezéséig tart. Kezdve a várandós gondozástól, csecsemő, kisdéd, kisgyermek, gyermek, kamasz, nővédelmi gondozást végzünk. Szerteágazó és összetett. Ez a szakma is fejlődik, így folyamatos továbbképzésekre járok, hogy az új kihívásoknak megfeleljek. Elvégeztem a kiemelt oktató védőnői képzést, 300-an lettünk az országban kiképezve. Elsajátítottam a méhnyakszűrést és azóta végzem is. Az önkormányzat a tárgyi feltételeket biztosítja számomra. Február elején volt a mammográfiás szűrés, itt a szervezésben vettem részt.

4. Milyen előnyei és hátrányai vannak a szakmának? Miért?

Előnyei: Nincs ugyanolyan nap, nem tudnék egy irodában ülni, én szeretek menni, emberekkel foglalkozni. Megtisztelő, ha a gondozottak beengednek a lakásukba és így rálátásom van valamennyire az életükre is. Engem nem zavar, ha este, hétvégén felhívnak, mert tudom, hogy problémájuk van, bíznak bennem ezért fordulnak hozzám.

Hátrányai: Sok az adminisztráció, az idő nagy részét elveszi. Azt gondolom, hogy túlzásba estek ezen a területen a törvényalkotók. Mindent rögzítenünk kell. Ezzel nincs is gond, csak a lényeg veszik el, a bizalom. Mintha mi, védőnők nem bíznánk a gondozottakban. Cél az, hogy az eltérések

minél korábban kiderüljenek, ez így nagyon jó lenne, csak a baj az, hogy nincs hova tovább küldeni a problémás eseteket, illetve hónapokat kell várni. Itt kéne fejlesztéseket végezni és nem növelni az adminisztrációs terheket. Gyártjuk a papírokat, ami plusz költség és ráadásul környezetkárosító.

5. Szerinted milyen a jó védőnő?

Kell egy biztos szakmai tudás, de nem tartom annyira fontosnak, hogy a legújabb orvosi „csodákkal” tisztában legyen. De, ha valamiben nem biztos, merje megmondani, hogy nem tudom, utána néz. A félretájékoztatás sokkal nagyobb hiba (nem vagyunk mindent tudóak). Úgy viselkedjünk, ahogy mi is elvárnánk mástól. Fontos az empátia, a megbízhatóság, a tapintat.

6. Nehéz együttműködni a mai szülőkkel?

Én nagyon szerencsés vagyok, nekem nagyon jó a gondozotti köröm. Jó a családokkal az együttműködés. Nem árulok zsákbamacskát, ha gondom van, azonnal szólok, elmondom, hogy mit várok el, hogyan tudnánk az adott problémát megoldani. Ugyanakkor nem szabad merevnek lenni, ha látom a tenni akarást, nem kötöm az ebet a karóhoz.

7. Minden hónapban megrendezésre kerül a Művelődési Házban a Baba-mama Klub, ami többek között a te kezdeményezésed volt. Mesélj kicsit róla, mi történik itt, miért jó ez a babáknak-mamáknak?

Több mint egy éve működik a Baba-Mama Klub. Minden hónapban egy délelőtti összejönnek a Babák és Mamák. Én viszem a játékokat, az anyukák üdítőt és ropogtatnivalót. Nagyon élvezem, látom a gyerekeket játék közben, sok mindent megtudhatok mozgás- és beszédfejlődésükről, társas kapcsolataikról, szocializációjukról. Az anyukáktól sokat tanulok, megosztják egymással, velem gyermekgondozási, nevelési praktikáikat. Ezeket a tanácsokat én is tovább tudom adni. Várok minden anyukát és gyermeket sok szeretettel!

Horváthné Kánya Enikő

Történelmünk

Rigó Lajos: Balatonberény krónikája (részlet) Fürdőkultúra kialakulása és fejlődése

A balatonberényi fürdőkultúra kialakulását az 1858-1861 között történt vasútpálya (déli vasút) megépítése tette lehetővé. Ezt megelőzően a Balaton a község lakói számára csak, mint legelő és libaúsztató került számításba. A lakosság a Balatont fürdés szempontjából nem értékelte, csupán a szőlőhöz, mint jó permetvizet becsülte. A déli vasút megépítése után a főváros középosztályú lakossága számára lehetővé vált a Balaton megközelítése.

De talán nézzük az írott források eredetét, és utána vegyük tárgyalás tárgyává a fejlődés mozgatóit. Az 1904-es Kincses Kalendáriumban Balatonberényről az alábbi leírást találjuk:

„Balaton-berény a Balaton mentén a somogyi oldalon az utolsó, de egyszersmind egyik legnagyobb nyaralótelep, amelyen némely esztendőben 1500 fürdővendég is megfordul. A falu 250 háza közül 150 házban van kiadó lakás: egy hónapra egy szoba bére 40-80 korona: valamire való lakásért az egész szezonnra 240-300 koronát kérnek. A fürdés díja egész szezonnra (ha a vendég fürdőbódét is szerez) az egész család számára 4 korona. A fürdőbódék száma 170. Az ételmezés olcsó.

Van a faluban szálló- vendéglő és több villa is.”

Tovább vizsgálva Csánki Dezső szerkesztésében - év nélküli kiadásban megjelent Magyarország vármegyei és városai, Somogy vármegye történeti könyvében - az alábbi leírást találjuk:

„Balatonberény 1875-ig csak egy-két fürdővendég kereste fel. Majd évről-évre többen. Gróf Hunyady Imre példáján felbuzdulva 1891-ben 4 nyaralót építettek a magaslaton, a grófi nyaraló közelében. Ezután a fürdő vendégek száma rohamosan emelkedett. De azok csak egyszerű parasztházakban húzták meg magukat. S így lakik a fürdőzők legnagyobb része ma is. A polgárság belátván az idegenforgalom nagy hasznát, átalakította és jobban rendezte be szobáit és füstös konyháit és tőle telhetőleg gondoskodott a fürdővendégek kényelméről. Kabinokról is a lakásadók gondoskodtak és az eredmény: hogy míg azelőtt 50-60 fürdővendég húzta meg magát, addig ma már július és augusztus hónapban az állandó fürdővendégek száma 1500-2000-ig emelkedik. Csakhamar nagy szállodák is épültek, nemcsak a községben, hanem a vasút mentén és a vízparton is. Jelenleg 3 szálloda van itt 120 szobával, étterem, kávéház, üzletek, úgy hogy a vendégek mindennel elláthatják magukat. A vasút közelében lévő parcellákat a falunak a víz felé eső oldalán elterülő magas parton fekvő kerteket és házhelyeket egyesek nagy pénzért vásárolták meg és szép kényelmes nyaralókat építettek úgy, hogy a vasútvonal mentén Balatonszentgyörgy felé egész hosszú sora terül el a nyaralóknak. E fürdő nagy keresettségét jó vasúti összeköttetésein kívül pompás homokos partjának és sekély befelé lassan lejtő vízének köszönheti, hogy a kisgyermek is fürödhet. Gróf Hunyady Imre és családja is minden nyarat ott töltött és sokat tett a vendégek kényelmére. Van itt „Fürdőegyesület” is, mely a köztisztaság fenntartásáról, az utcák locsolásáról, a fásításáról, az ülőpadokról és szórakozásról is gondosodik.”

Még tovább kutatva az írott forrásokat, Zákonyi Ferenc Balaton c. útikönyvében Balatonberényről az alábbi leírást találjuk:

„Balatonberény az utolsó parti fürdőhely, amely korábban csak a tó fölötti löszdombon terült el. Ma már a tóparton húzódnak az üdülőházak. Innen nyugatra már csak a nádas, füves, bokros tópart folytatódik a tó nagy kanyarulatáig. (Balatonszentgyörgy már messze fekszik a tótól).

A múlt század végén és századunk elején sokkal nagyobb szerepet játszott Balatonberény a balatoni fürdőhelyek sorában, mint napjainkban. A rendes házak a község vendégszerető lakói és a hely olcsósága sok fürdővendéget vonzott ide. Sajátos szokás volt, hogy a szoba vagy a ház bérbeadója – hogy a vendégeinek kedvezzen – fürdőbódét állított a vízbe. 1902-ben már 170 bódé állott szorosan egymás közelében. Több, mint bármelyik másik tó menti faluban. Annyira kedvelték akkoriban Balatonberényt, hogy vasárnaponként a közeli falvak népe is ide jött kocsikkal, néha 2-300 szekér is táborozott a parton.”

Egy század elejei leírás szerint itt *„a vendégek a legnagyobb kényelemben élnek. Az öltözködésre nem kell nagy súlyt fektetni. A fényűzésre a sok fürdőzőnek emez átkára semmit sem adnak. A*

fürdőközönség az egyenlőség jelszava alatt egy családdá tömörül. A hölgyek fűző nélkül, kényelmes öltözékben mennek fürödni és sétálnak az utcán.”

Balatonberény mesél...

id. Kánya Márton

„Ha megéled azt, amit nap, mint nap megélek, ha belátod, nem egész nap egy irodában vagy kocsiban henyélek, ha ráébredsz az engem nyomó teher súlyára, megbecsüléssel nézel az utca rendőrére és hivatására.” A gondolat korunk fiatal rendőrétől, Asztalos Dávidtól származik. A sorokból egyértelműen kitűnik, a megbecsülés az, amit a szakma dolgozói hiányolnak. Sajnos ez más hivatásokra is vonatkozik. Az elmúlt 30 évben nagyot változott a világ. Milyen is volt régen rendőrnnek lenni, erről beszélgettem községünk nyugdíjas biztosával.

Sorkatonai szolgálata során találkozott a rendőri hivatással. 1959-ben szerelt le Jászberényben, itt toboroztak rendőröket. Szakmai végzettsége nem lévén jelentkezett. Először a VIII. kerületben járőrözött, majd 1962-ben Fonyódra helyeztette magát, ahol szintén járőr, majd körzeti megbízott lett. A járőri munkát a szolgálati Toldi biciklivel végezték. Balatonberényből kerekezett be az újlaki hegyen keresztül Fonyódra, majd vissza. Király Gyula nyugdíjba vonulása után helyezték Balatonberénybe, ahol is az akkori 5 község rendvédelmi feladatait látta el társával együtt. Kezdetben itt is kerékpárral, majd ezt váltotta a motor, későbbiekben a

Trabant. Biciklizés közben megismerte az embereket (Vörs, Hollád, Tikos, Balatonszentgyörgy), és őt is megismerték. Napi kapcsolatban volt a lakossággal, ismerte gondjukat, problémáikat. Munkájukat a rend ellenőrzése töltötte ki, igazoltatták az idegeneket, a munkakerülőket előállították, ellenőrizték a szórakozóhelyekre belépni kívánók életkorát. A 18 év alattiakat hazatanácsolták. Csendben, nyugalomban teltek a napok. Holládon a rendszeres tyúklopókat kellett nyakon csípniük, a hegyben a pincefeltörőket, akik általában suttyó gyermekek voltak. Berényben már komolyabb esetek is előfordultak, nyaralófeltörésekkel az élen. Kirívó esete az volt, mikor tetten érte a vendéglátó egység betörőit, azokat fegyverrel kényszerítette az autóba, és a közeli OKISZ portájára kísérte, ahonnét telefonon erősítést kért.

Elmondása szerint a bűnözés mivoltja is más volt, mint napjainkban, személyes kapcsolatban állt az emberekkel, azok tudták, hogy az ő érdeküket képviseli, őket szolgálja. Nem a büntetés volt a cél, hanem a megelőzés. Napjaink rendőrének nincs személyes kapcsolata a lakossággal, ezért nem is tudjuk, milyen feladatok, terhek súlya nyomasztja őket. Ami biztos, a mi érdekünkben dolgoztak anno és teszik ezt most is.

Csiri

Környezetünk Szemét és hulladék

Mikor nekiálltam ezt a cikket írni, a férjem kérdése a következő volt: *Már megint? Minek? Igen!* Már megint, mert nem lehet eleget beszélni, írni a mindennapjaink során termelt szemét- és hulladékhegyekről és a környezetvédelemről.

Sokan összekeverik a szemét és hulladék szó jelentését. Tegyük most tisztába!

A legegyszerűbben úgy tudjuk megkülönböztetni a kettőt, hogy amit a kommunális kukába rakunk az a **szemét**, amit viszont a szelektív hulladékgyűjtőbe teszünk (műanyag, fém, papír), azt nagy arányban újrahasznosítják, ez a **hulladék**. (Létezik még sok féle-fajta hulladék, de ezt majd a későbbi cikkekben részletezem.)

A *wikipedia.hu*-n ez a megfogalmazás olvasható: Bár ezt a két fogalmat nehéz konkrétan elválasztani egymástól, hiszen a hétköznapi szemetet szakmai szóval Települési Szilárd Hulladéknak nevezzük (TSZH), mégis *lényegi különbség van* a kettő között.

Szemét: Olyan haszontalanná vált anyagok, amelyeket tulajdonosa nem tud, vagy nem akar tovább használni. A szemét (mint anyag), kikerül a gazdaság körforgásából és vegyesen kerül tárolásra, lerakásra (azaz elássuk a föld alá).

Hulladék: Azok az anyagok, amelyek keletkezésük helyén (háztartás, ipari terület, mezőgazdaság, stb.) haszontalanná váltak, de anyagfajtként külön kezelve, szelektíven gyűjtve még másodlagos nyersanyagként hasznosíthatók.

Egy átlagos háztartási kuka 27,9%-a **szerves hulladékokból** áll, amik komposztálhatóak és 37,9%-a áll **szelektíven gyűjthető hulladékokból**, konkrétan: 14,4% műanyag, 11,8% papír, 5,3% üveg, 3,7% italos karton, 2,7% fém.

Engem kb. 3 éve érdekel jobban, hogy mi lesz ezzel a sok szeméttel, hulladékkal, amit termelünk, amit megveszünk a boltokban, aztán néhány perc-óra múlva kidobunk. Nem kell senkinek bemutatnom a **nylon-szatyrot**. Sajnos. Pedig nagyszüleinknek nem volt szükségük rá, mégis milyen jól megvoltak. Elmentek a boltba a saját kis vászontáskájukkal és abba pakolták a kenyeret, zöldséget, gyümölcsöt; a friss tejnek is vittek magukkal edényt, a felvágottat pedig otthon állították elő (no nem így hívták, hanem kolbásznak és szaláminak, de milyen finom is a házi füstölt kolbász!)

Az első nagyobb hulladékmentes lépésem - a kisfiam születéséhez köthető - a **mosható pelenka** volt. Nem ment olyan gördülékenyen a dolog, mint ahogy elképzeltem, de belerázódtam és a mai napig sem bántam meg. A mai mosható pelusok modernnek és csak nevükben hasonlítanak a „régii” verzióra. A mosható pelenkákról bővebben: www.temiti.hu

Nemrégiben találkoztam a
www.hulladekmentes.hu oldallal, ahol nagyon sok

érdekes és hasznos dologra bukkantam. Egy hölgy (Kump Edina) azt írja, lehet hulladék és szemét mentesen élni. Na jó, valljuk be ez nem teljesen igaz! Ő a saját bőrén mutatja be, hogyan kell ezt csinálni és sok segítséget ad kezdőnek, haladónak egyaránt.

2016 július *hónapban* összesen **373,15 g** szemét került a kommunális kukájába.

2017 szeptemberben pedig összesen **6,85 g**.

A magyar ember átlagosan 1 kg szemetet termel naponta.

Akit bővebben érdekel a hulladékmentesség, a fenti címen informálódhat, illetve a „zero waste” szóra is érdemes rákeresni.

Edinának és nekem sem ment/megy ez a dolog egyik napról a másikra. De talán nem is kell, mert ha túl nagy fába vágjuk a fejszénket, akkor könnyen feladhatjuk, illetve sok akadályba ütközhetünk. Ezért mindenkinek azt ajánlom, hogy apránként, elérhető célokat kitűzve magunk elé lépkedjünk a kevesebb szemét termelés és hulladékmentessé válás útján! Mindig annyit vállaljunk, amit biztosan tudunk teljesíteni, ezáltal sikerélményünk lesz, így a továbbiakban saját példánk visz majd mindig előrébb. Azonban ha valami mégsem úgy sikerül, ahogy elterveztük, ne bánkódjunk, adjunk időt magunknak, ez nem megy gyorsan, hiszen itt a napi rutint kell átgondolni és megváltoztatni. Ez nem verseny! Sokat segíthet, ha nem egyedül, hanem a párunkkal, családdunkkal, barátokkal együtt fogunk neki a dolgoknak, segítve és biztatva egymást. Követendő példát is mutathatunk ezzel saját gyerekeinknek, unokáinknak vagy akár a szomszédnak is.

Könnyen mondhatná a kedves olvasó, hogy miért pont én, majd valaki más tesz az ügy érdekében. De higgyük el, minden szándék és minden apró tett számít, a Földnek és a gyerekeinknek biztosan!

Következő cikkeimben bővebben írok az egyes szemétféleségekről, keletkezésükről és segítséget adok a hulladékmentessé válásban. Megírom majd minden cikkben én hol tartok éppen, mit sikerült elérnem, illetve milyen nehézségekbe ütköztem. Remélem, sokan velem tartanak és együtt küzdhetünk Földünk, közösségünk élhetővé tételéért.

Giczi Anita

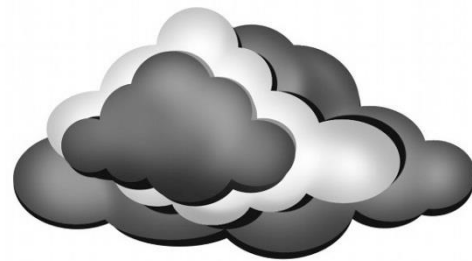
Az időjárás alakulása 2017-ben Balatonberényben és környékén

I. rész

Köszönöm Bató Bernadettnek a biztatást, hogy az internet világában is csak tegyem közzé a tapasztalataimat, feljegyzéseimet a helyi időjárásról. Megteszem:

Január:

Szokatlanul kemény téli hónap volt végig. Reggel és este a hőmérséklet nem emelkedett 0°C-ra sem. Déli órákra hatszor érte el a 0°C-ot. A leghidegebb 11-én volt Berényben, 14°C. Az országban az északi megyék voltak a leghidegebbek. A Pest megyei Tésa községben -28,1 °C volt. A Balaton jege is alaposan meghízott. Kb. 30 cm volt a jégvastagság. Hideg volt bőven, de sima jég a ráhullott hó miatt, az nem. Három éve nem fagyott be a tó. A fiatalság ki volt éhezve a csúszkálásra. Csináltak sima jégpályákat maguknak.

Február:

Elsején az egész országot elborította az ónos eső. Jeges utak, balesetek, autók az árokban, kamionok keresztbe fordulva az utakon volt jellemző az országban. A tél lassan engedett a

szorításából. Igaz, reggel meg este mindig mínuszok voltak: -2 °C, -3 °C. A déli óráktól pozitív volt a hőmérséklet: 0-13 °C-ig. Az Alföldön árvizek, jégdugók, belvizek okoztak gondot. Az 50 cm-es fagyott föld nem itta el a vizet.

Március:

Zömmel tavaszias volt az időjárás. Reggel és éjszaka hűvösebb, dél körül 12-17 °C. A legmelegebb 23-án 22 °C volt. Eső kevés, jelentkezett a szárazság. Egyszerre virágoznak a fák, bokrok az erős napfény hatására.

Április:

A napi hőmérséklet 12-22 °C között változott. 1-19-ig nagy a szárazság. 19-én ítéletidő. Dobogókőn 30 cm hó, a Mátrában 20 cm hó esett. Orkán erejű szél 80-100 km/h-ás szellőkésekkel. Nyomában járhatatlan utak, leszakadt vezetékek, áramhiány, utakra dőlt fák stb. voltak. Háromnapos télies idő után, a hónap vége felé tavaszias lett az időjárás.

Május:

1-11-ig tavasz, 11-31-ig nyár 20-29 °C-ig. Eső többször is előfordult a környékünkön, de csak kis területekre korlátozódott. Berényt gyakran elkerülte. A hónap végére elég nagy volt a szárazság.

Június:

A hónap első kétharmadában nyári időjárás, kevés esővel. A téltől országosan 100 mm csapadék hiányzott. Nálunk a hónap végén szerencsére volt 30mm körüli eső. A kánikulai napok száma: 9, ekkor a hőmérséklet 30 °C felett volt.

Július:

Meleg nyári napok, 20-29 °C-ig. Ebből 13 nap volt kánikulai nap, csaknem a hónap fele. Legmelegebb július 10., 35 °C.

Hosszú szárazság után északnyugatról jött eső pusztító szélviharokkal, jéggel. Siófok-Balatonvilágos között supercellák alakultak ki. Balatonvilágosnál 157 km/h orkán erejű szél volt. Ennyit Magyarországon még nem mértek. Ítéletidő: fakidölések, a vonatközlekedés leállt stb.

Tóth Lajos
ny. tanár

A cikket következő hónapban folytatjuk... (A szerk.)

Közérdekű információk és olvasói cikkek **Magyarországnak fényes világa Balatonberényben**

Nehéz a 2018. január 20-a estéjéről superlatívuszok nélkül beszélni, hiszen „Magyarországnak fényes világa” valóban érkezett községünkbe Sebestyén Márta és Andrejszki Judit személyében. Különleges, a szó pozitív értelmében megborzongató műsornak lehettünk részesei általuk, a régizene és a magyar népzene találkozásából született csodálatos hangzásvilággal.

S hogy „hogy jött ide” Sebestyén Márta, kinek lénye sokunk számára egyet jelent a magyar népdalénekléssel? Ennek története viszonylag hosszú időre (és szervezésre) tekint vissza. Május végén, ahogy arról a Balatonberényi Tükörképben annak idején tudósítottunk, Körmenden került sor a XX. Országos Fazekaspályázat díjainak átadására, ahol Domonkos László Balatonberényben működő fazekas a Magyar Művészeti Akadémia

Nagydíjában részesült. Az ünnepélyes díjátadón és kiállításmegnyitón ott volt Sebestyén Márta is, akinek nagyon tetszettek Domonkos László munkái, és az a művészeti irányvonal, melyet képvisel. A művésznő, a fazekasunk és Toronyi Zsolt, a Balatonberényért Egyesület elnöke szóba elegyedtek egymással, és a rendkívül közvetlen beszélgetés keretében felmerült egy esetleges balatonberényi fellépés lehetősége. Ezt követően hosszas levelezés után körvonalazódott egy magyar kultúra napi műsor, mely ezen az estén meg is valósult.

A művelődési ház várakozásainknak megfelelően teljesen megtelt, ami azt bizonyítja számunkra, hogy mégiscsak érdemes kulturális programot szervezni Balatonberényben. Sebestyén Márta és Andrejszki Judit előadása még azok számára is maradandót nyújtott, akik kevésbé mozogtak otthonosan a népzene és a régizene világában.

Fellépésüket követően egy szusszanásnyi szünetet tartottunk a színpad átalakításához, ezalatt vendégeink is kinyújtóztathatták lábaikat, frissítőket fogyaszthattak a büfében.

Az est második részében könnyedebb vizekre evezünk, Nóti Károly Lepsénynél még megvolt című jelenetével a huszas évek világát próbáltuk megidézni, amikor is a motorbiciklivel történő közlekedés még ritkaságszámba ment hazánkban. E feladatot lelkes amatőr színjátszóink vállalták fel, akik mondhatni már „rég motorosok” a helyi színjátszásban. A humor percei után pedig a Balatonberényi Nyugdíjas Egyesület énekkara adott elő egy „csokrot székely, moldvai csángó, bukovinai, és nyitrai népdalok virágszálaiból”.

Majd pedig a Vörös József-díj átadására került sor, melyet idén a Balatonberényi Nyugdíjas Egyesület dalköre kapott. Ezúton is gratulálunk nekik, és kívánunk még hosszú, sikerekben gazdag közös munkát, éneklést!

Köszönjük mindenkinek, aki kimozdult otthonról és velünk együtt ünnepelt, és tisztelgett magyarságunk, közös múltunk és hagyományaink előtt!

A Balatonberényért Egyesület nevében: Bató Bernadett

Kérjük, adója 1%-ával támogassa
a Balatonberényért Egyesület munkáját!

Adószámunk: **18622409-1-14**

Köszönjük támogatását!

A jól titkolt meglepetés

Január 20-án községünkben is megemlékeztünk a Balatonberényért Egyesület szervezésében a Magyar Kultúra Napjától.

A zsúfolásig megtelt kultúrház egyrészt igazolja a rendezvény iránti érdeklődést, másrészt a rendezők sikeres, eredményes munkáját. A jelenlévők élvezhették Sebestyén Márta és Andrejszki Judit énekművészek produkcióját, melyet vastapssal jutalmaztak. Számaik befejezése után a

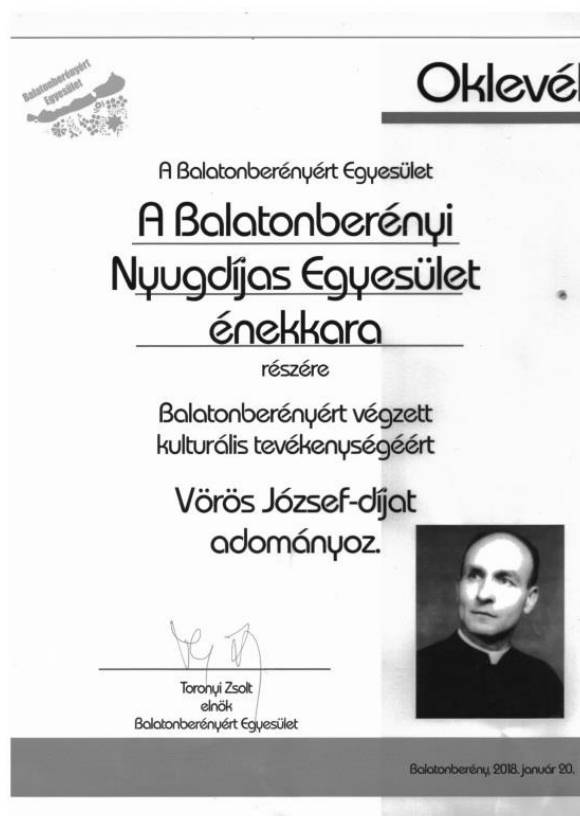
művészek alig tudtak kiszabadulni a rajongók gyűrűjéből.

A szünet után Nóti Károly: Lepsénynél még megvolt című jelenetével szórakoztatták a jelenlevőket. A szereplők - Bató Bernadett, Gazda Tamás, ifj. Horváth László, Kovácsné Kardos Andrea, Kovácsné Végh Diána, Varga Zsolt - nagyszerűen kihasználták a jelenet adta helyzetkomikumokat, ezzel kellemes élményt nyújtottak a közönségnek.

Az ünnepséget a nyugdíjas egyesület énekkarának műsora zárta. A kórus erdélyi népdalokat adott elő. A fellépés előtt Toronyi Zsolt a Balatonberényért Egyesület elnöke arra kérte az énekkart, hogy a szereplés után maradjanak a színpadon. (Senki nem tudta, hogy miért, de szótfogadtunk.) A népdalok elhangzását követően Toronyi Zsolt jött színpadra, és méltatta az ünnep jelentőségét, fontosságát. Szólt azokról, akik terjesztik a kultúrát, önzetlenül tesznek azért, hogy az mindenkire eljusson. Majd így folytatta: „Az egyik olyan lelkes csoport, aki élteti a kultúrát Balatonberényben itt áll mögöttem. Helyben mindenki számára ismert énekkar, amely szinte valamennyi helyi kulturális rendezvény állandó résztvevője. Az egykor 97 tagot számláló "Nyugdíjas Egyesület Balatonberény" énekkara 1997-ben alakult. A létszám azóta sajnos megfogyatkozott, de a népdal, az éneklés iránti szeretet és tisztelet megmaradt tagjaikban. Fellépéseik túlnyomó többsége az otthoni és a szomszédos községek rendezvényein történik.

Éves rendszerességgel vesznek részt a nyugdíjas szervezetek kistérségi művészeti bemutatóin, és innen továbbjutva Somogy megyei gálán. Szeretnek szerepelni, de szívesen énekelnek a maguk kedvére, szórakoztatására is. Az énekkar tavaly ünnepelte 20. születésnapját. Ezúton köszöntjük őket és kívánunk nekik további eredményekben gazdag, ugyanakkor lelkes és önfeledt éneklést. Az idei évben a Vörös József -díjat az énekkarnak ítéltük oda, és ezzel szeretnénk megköszönni a község kulturális életében végzett áldozatos munkájukat.” A díjat Lukács Ferencné, Rózsika vette át.

Mondanom sem kell, hogy mindenki meg volt hatódva, -többen a könnyeikkel küszködtek- és a meglepetéstől szólni sem tudtunk. Ezért most a község nyilvánossága előtt az énekkar nevében tisztelettel köszönetet mondok a Balatonberényért Egyesület vezetőségének, hogy a Vörös József -díjat ez évben a nyugdíjas egyesület kórusának ítélte!

Ujj Imre

Hol vagytok kortársak?

Nem kívánom ismételni az olvasói leveleket, de azért meg kell jegyeznem, nagyszerű eseménynek lehettünk részesei január 20-án a kultúra napi rendezvényen. Tökéletes szervezés, tartalmas, figyelemfelkeltő műsorok. Ezúton köszönöm a szervezőknek, hogy ilyen előadásokat láthattunk!

Egy kis személyes történet arról a napról... Délelőtt az advent és karácsony nyomait „takarítottuk” kiscsaládommal, majd ebéd után kisfiam a szokásos délutáni sziesztáját töltötte, ezalatt férjemmel további „romeltakarítást” végeztünk. Mivel háromnegyed négykor semmi jelét nem mutatta a gyerkőc a felkelni akarásnak, kicsit segitettem neki, mert hát mégis csak oda kellene érni valahogy a műsorra, ami fél ötkor kezdődik. Nagy noszogatás árán oda jutottunk, hogy négy óra tíz perckor leültünk uzsonnázni.... „Végre.” – gondoltam; „Tíz perc alatt megeszi és mehetünk; ha szerencsénk van, négy óra huszonötökör indulhatunk.” Na persze, meg, ahogy azt anya képzelte... Ilyenkor lassan megy az étel, nem kell, nem jó, nem akarom, stb. Mindezen akadályokat legyőzve, fél ötkor végül sikerült elindulnunk, és kicsit késve, de odaértünk a művelődési házba.

Az már érkezésünkkor feltűnt, hogy rengeteg embert odavonzott a kultúra napi program. A szünetben volt alkalmam szemlélni kicsit jobban, és feltűnt, hogy szeretett kortársaim száma feltűnően ritka, a gyermekek száma meglehetősen alacsony. Aztán elterelődött a gondolatom másfelé, hiszen volt bőven inger, ami ért: a kétévesem mellett többek között a csodálatos műsorok. Itthon azonban nyugodtabb környezetben csak nem hagytak nyugodni a kérdések: Hol vannak a fiatalok (gondolok itt a 15-40 évesekre)? Miért nem jöttek el? Tényleg nem érdekli őket Sebestyén Márta vagy Andrejszki Judit vagy a helyi színjátszók és az énekkar? Egyből védelmembe vettem

kortársaimat és próbáltam magyarázatokat találni a kérdésekre: biztos nem értek rá, nem kelt fel időben a gyerek a délutáni álmából, nem hallottak a programról, stb. Aztán újra jött egy másik hang: a műsorról biztosan hallottak, hiszen plakátok hirdették, leközlöttük múlt hónapban a helyi lapban; a gyerek is felkel már a sziesztából addigra. De mégis akkor mi lehet a probléma? Hol vagytok kortársak?

Sok ízben hallottam már a helyi fiatalokat ért negatív kritikákról: őket nem érdekli semmi, érdektelenek, itt csak az idősek hajlandóak megmozdulni, stb. Sajnos mindig magamra veszem ezeket a megjegyzéseket, és kiállok értük, hogy tessék kicsit elnézőbbnek lenni velük: sok a munka, gyerek, család, háztartás, sokan dolgoznak hétvégén is, vannak, akik olyankor akarják az otthoni munkát elvégezni. Én is egy vagyok közülük. DE vannak olyan alkalmak, amikor engedek a kikapcsolódásnak, hagyom, hogy egy-egy ünnepnap magával ragadjon, bezárom az ajtót és majd elmosogatok, ha hazaértünk, mert úgysem fut el a szennyes. ÉS elviszem a gyereket magammal, mert szeretném, ha azt a példát látná, hogy a közösség jó dolog, előnyünkre válik, ott lehet sokat tanulni, jókat nevetni, nem helyettesítheti semmi a barátokat, a társaságot. A következő generáció MI vagyunk és fontos példát mutatunk az utánunk jövőknek!

Remélem, hogy írásom elgondolkodtatja a kortársakat, „pozitív segélykiáltás”-nak veszik az itt leírtakat, és talán a következő falurendezevényen a mi táborunk is erősíti majd a nézők körét!

Horváthné Kánya Enikő

Balatoni hajózás

A halászok bődönhajói a Balaton legkorábbi vízi járművei. Egyetlen tölgyfa törzséből faragott ladikok ezek, amelyekben legfeljebb két ember fér el. Évszázadokon keresztül ezzel bonyolítják le a személy-és áruforgalmat. Ez utóbbi céljára ún. „kötött hajó” szolgált. Deszkákkal összeerősített két bődön ez; az árut a deszkákra rakják, az evezősök pedig a két csónak orrában dolgoznak. Gerendákkal rögzítik egymáshoz a „bődönöket”, deszkákkal fedik be ezeket. Az így kialakított fedélzeten szekereket is biztonságosan szállítanak.

A török időkben élénkül meg a hajózás a tavon; vitorlás és evezős salkák járnak a vízen, embereket, lovakat és hadianyagot szállítanak egyik várból a másikba. A Balatonnak fontos szerepe van a maradék ország védelmében. A hatalmas vízterület, melyet széles mocsáröv vesz körül 130 esztendőn keresztül természetes erődként állt ellen a hódítóknak. A tó északi része mindvégig magyar kézen maradt. A törökök Balatont járó gályái főleg a déli oldalon csapnak le a tó közeli településekre. Vitorlás és evezős hajóik Fokon, a Sió kifolyásánál állomásoznak, egy-egy naszádjuk 60-80 embert bír el lovastul. A foki kikötőben ezer emberre való hajóarzenál lelhető fel. Az oszmán kitakarodása után majd egy évszázadig nincs hajózás a tavon. A vízi szállítás előnyeit a keszthelyi Festetics család ismeri fel elsőnek. A XVIII. század végén Fenékpusztán valóságos hajóarzenált létesítenek, elsősorban áruszállító bárkákból. A legnagyobb és legszebb balatoni hajó a „Phoenix” nevet viseli. A tengeri vitorlásokhoz hasonló kétárbocos fregattot – amely a vitorlamesteren kívül 24 evezőst foglalkoztat – somogyi tölgyfából trieszti hajóácsokkal építteti meg Festetics György. A gróf halála után 1821-ben elbontják, s lezárul a Balaton első nagyobb hajózási időszaka.

Némi élénkséget adnak a tónak a két part között járó kompok. A fontosabb átkelőhelyek: Fenékpusztá - Balatonberény, Kővágóörs – Boglár, Akali – Őszöd, valamint Szántódpuszta – Tihany között alakulnak ki. Ez utóbbi a legjelentősebb, a Benedek rendi szerzetesek tulajdonában van, az akali rév a piaristáké, a kővágóörsi a Jankovichoké, a berényi a Festeticské. Egy 1827-ből

származó beszámoló így írja le indulva: „Tengerre emlékeztető az utast Somogyba, s nagyon szélvész időkben, midőn itt tartván az átkelés, az útasok kényteleneknek 1,2 révész hajtani.” A balatoni révészek végeznek. Viharedzett legények állatokkal, utasokkal megrakott

az átkelést Tihanyból vitorlás hajók viszik itt segítenek rajtok rendszerint 3 óráig többnyire magok ügyelése alatt a hajót kemény munkát ők, akik a szekerekkel, kompot hosszú szárú

evezőikkel áthúzzák egyik partról a másikra. Az 1777-ben vízre bocsátott „Szent Kristóf” vitorlával és négy evezővel hajtott dereglye. A később szolgálatba állított ún. nagyhajó 20 m hosszú és 6m széles. Ebbe 5 szekér, 10 ló vagy 19 szarvasmarha fér. Erősebb viharok idején szünetel a komp forgalma. Mind a tihanyi, mind a szántódi oldalon amolyan kocsmaszerű révház ad menedéket a várakozóknak. A tihanyi egyszerű, nádfedeles fészter, a szántódi parton a korábbi kicsi csapszék helyében 1839-ben klasszicista stílusú nagy vendégfogadó épül. Lábakon álló nyitott szekérszín tartozik hozzá, szemben vele pedig bolthajtásos istálló. A kompoknak nincs menetrendjük, ha a túlparton időznek, nappal füst-, este tűzjelzéssel hívják át. A fenéki révénél Festetics gróf Helena lánya emlékeztére egy kőszobrot állíttat fel, mely „kellemetesen idvezli” az átkelőket. 1815-ben négy igen jó hajó közlekedik, melyek állandóan jönnek, mennek. A révészgazda csak a parasztoktól és a kereskedőktől szed viteldíjat. „A rangbéli, azaz nemes ember nem szólítható fel, hogy fizessen, még szekere és lova után sem.”

A Kisfaludy gőzös 1846. szeptember 21-én Széchenyi születésnapján indult próbaútjára a tavon. Keszthelyről, Keneséről és Alsóörsről szállította a vendégeket Füredre. 1861-ben a Déli Vasút közelebb hozza a Balatont a világhoz. 1863-tól már Siófok és Füred között közlekedik. Utolsó útját 1887-ben tette meg. 1888. október 21-én alakult a Balatoni Gőzhajózási Részvénytársaság. 1889. júniusában indult útjára a Kelén, melyet később Barossra kereszteltek, mikor is két újabb gőzhajót a Helkát és Kelént vízre bocsátották. Ez a három hajó közlekedik 1909-ig, mikor is felavatják 120 lóerős Kisfaludy csavargőzöst.

1927-ben megalakul a BHRT (Balatoni Hajózási Részvénytársaság). Még ebben az évben négy új hajóval gyarapodik a flotta: Csobánc, Szigliget, Csongor és Tünde. 1929-ben Komp I. néven 10 gépkocsit és 60 embert szállító vízijármű közlekedik Szántódrév és Tihany közt, valamint vízre bocsájtják a Sió nevű utasszállítót. 1935-ben a Boglár, majd 1938-ban a Szent István és a Szent Miklós is a Balaton habjait szeli.

A második világháború végén - 1945. március 24-én - a visszavonuló németek a balatonfüredi és a révfülöpi kikötőben felrobbantották és elsüllyesztették jóformán a teljes balatoni hajóállományt.

(Forrás: Antalffy Gyula: A reformkor Balatonja)

Csiri

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet szeretnék mondani Tagóvodánk vezetője, Ifiné Bodó Erzsébet nevében is a 2017. karácsonyán óvodánkhoz érkezett rengeteg felajánlásért. Hihetetlen számunkra, hogy minden évben, mikor közeledik a Mikulás és Karácsony ünnepe, mennyi ember gondol óvodásainkra. Ki édességgel, ki gyümölcssel, süteménnyel, játékkal, s volt, aki készpénzzel lepett meg minket gazdagítva óvodásaink lelkét. Tiszteletreméltó az összefogás, önzetlen támogatás, főleg azoktól az emberektől, akiknek már nem, vagy egyáltalán nem óvoda a gyermeke. Köszönjük, hogy a meghitt pillanatokban velünk voltak és még varázslatosabbá tették ünnepünket: Ujj Baláznak, Dudás Istvánnak, Viszti Zoltánnak, Vöröskereszt helyi szervezetének, Lahn Therese Helmutnak, Serafin Adalbert és Helgának, Josef Stachurskinak, Maria és Péter Dienhardnak.

Szántó Annamária
óvodapedagógus

Hol volt, hol nem volt...

... volt egyszer egy *Boszorkánybál*. A hagyományokhoz híven idén újra megrendezésre került a nagy sikernek örvendő boszorkány bál. *Január 27-én*, szombaton a Művelődési Házban gyűltek össze az asszonyok és a hajadon lányok egyaránt egy kis mulatozásra.

Köztudott tény, hogy ez az esemény a környező települések nőit is idevonzza, voltak Balatonszentgyörgyről és Balatonkeresztúrról is szép számmal. A *főboszi díjat* is egy külhoni boszi, *Hajas-Kocsis Judit* nyerte, aki a pompás ruhakölteményében igazán kivívta az első helyet. Ő őrizheti egy évig a „vándorseprűt”, és majd jövőre ő lesz a zsűri elnöke. A talpalávalót Lakos Tamás biztosította, aki egy szem férfiként volt jelen és lehetett tanúja e nem mindennapi eseménynek, tivornyának. Táncos előadást láthattunk a keresztúri *Fergeteges Forgatag*-tól, és szó szerint *varázslatos*, humoros produkciót mutattak be a *berényi banyák* is.

Ezúton köszönöm minden boszi nevében a szervezők munkáját: a kreatív és ötletes dekorációt, a finom italokat, amiket készítettek a boszorkánykonyhára és a jó hangulatot!

Jövőre is visszavár a boszibál!

Horváthné Kánya Enikő

Bongó és a Tierheim

Öreg négylábú barátom vénségére, szégyenszemre, az én hibámból a menhelyen kötött ki Németországban. Milyen negatív töltésű, lehangoló maga a kifejezés. Mennyivel szebb szóval nevezi ezt a német. Ők állatotthonnak hívják. Meghittebb, pozitív kisugárzású maga a szó, annak ellenére, hogy ugyanazt az intézményt takarja.

Egy hét után rést talált a kerítésen és egyedül sétálni indult. Félórán belül felfedeztem eltűnését, mint utólag kiderült eddigre már a menhelyen volt. Csak a negyedik házig jutott, ami egy saroképület és itt kiért a főútra. Egy nürnbergi autós észlelte a járdán bóklászó ebet, azonnal megállt és hívta a nyakában logó telefonszámot. Sajnos én kölyökkorában nem számítottam arra, hogy világjáró kutya lesz belőle és külföldön veszítem el, ezért az országelőhívó-számot nem gravíroztattam a bilétájára. Majd a fodrászüzletben próbálkozott, itt közölték vele a környéken nincs ilyen állat. Így aztán beütötte a naviba a Tierheim-et (mivel maga is egy idegen városban volt), és ott leadta kedvencemet. Én közben órákon keresztül bicikliztem a szomszédos kanális partján, illetve az azt övező parkokban. Azonnal segítőtársam is akadt egy néger fiatalember személyében, aki a csatorna egyik oldalán levő magasparton kerekedett, én meg a túloldalt.

Reményt veszítve, kimerülten tértem haza, azt hittem örökre elvesztettem hűséges öreg társamat.

Nem voltak illúzióim a menhelyet illetően, de hál' istennek ott volt! Utólag visszagondolva hálás vagyok a sorsnak, hogy segítőkész, jóérzésű, állatszerető emberekkel hozott össze külföldön. Este lányom köszönetet mondott a nürnbergi férfinak, aki szerint nagyon kedves, barátságos kutyám van, aki okosan tud az autóban utazni.

Csiri

FELHÍVÁS

SÉRELMEK A PSZICHIÁTRIÁN?

Ön vagy szerette sérelmet szenvedett pszichiátriai kezelése során?

Nem tudja, kihez forduljon, kinek mondhatja el?

Úgy tűnik nincs remény, hogy bárki igazságot szolgáltatson?

Alapítványunk 1994 óta foglalkozik pszichiátriai jogsértések feltárásával, az igazság kinyomozásával és a jogsértő személyek felelősségre vonásával. Vegye fel velünk a kapcsolatot!

Lehet tenni valamit!

Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.

Telefon: 06-1- 342-6355, 06-70-330-5384

E-mail: panasz@cchr.hu

Weboldal: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

PSZICHIÁTRIAI SZEREK VISELKEDÉSI PROBLÉMÁKRA?

Ha gyermeke **tanulási problémára** vagy **viselkedési rendellenesség** miatt pszichiátriai **szereket szed**, és úgy érzi, hogy a gyermek állapota semmit sem változott vagy rosszabbodott emiatt, keresse az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítványt!

Az alapítványtól **ingyenes tájékoztató** kiadvány is kérhető a hiperaktivitás témájában.

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.

Telefon: 06 (1) 342-6355, 06-70-330-5384

E-mail: **info@cchr.hu**

Weboldal: **www.emberijogok.hu**

Minden információt bizalmasan kezelünk!

Erdőlátogatási tilalom

Tisztelt erdőlátogató!

Ezúton is tájékoztatjuk, hogy a SEFAG Zrt. Marcali Erdészete által vagyonkezelt erdőterületein, az illetékes vadgazdálkodókkal, vadászatra jogosultakkal egyetértésben, a fokozott vadászati tevékenységre, balesetveszélyre tekintettel **2018. február 10-március 31-ig egész napos (0-24) időtartamú teljes erdőlátogatási tilalmat** rendel el!

A fenti tilalmat a 2009. évi XXXVII. törvény (Erdőtörvény) 94. paragrafusának 1. és 2. bekezdésében, valamint a 95. paragrafusban foglaltak szerint rendeljük el.

Az erdőterületen érvényes írásos munkaszerződéssel, vállalkozói, illetve egyéb szerződéssel (pl.: fagyűjtés) tartózkodókra a munka-területükön, valamint a kijelölt turista útvonalakat használó kirándulókra a tilalom nem vonatkozik!

Marcali, 2018. 02. 07.

SEFAG Zrt. Marcali Erdészete

A SOMOGY MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG BŰNÜGYI IGAZGATÓSÁG

Bűnmegelőzési Osztályának havi anyaga

Biztonságos internethasználat

A technikai fejlődés következtében az internet a mindennapok része lett. Használatával könnyebbé, egyszerűbbé tehetjük életünket. A virtuális tér azonban valós veszélyeket is jelent. Digitálisan tárolt személyes és pénzügyi adataink megfelelő védelem hiányában illetéktelen személyekhez kerülhetnek. Az elkövetők módszerei időről-időre változnak, de az ajánlott biztonsági intézkedések és magatartási szabályok tudatos betartásával jelentősen csökkenthetők a felmerülő kockázatok.

BIZTONSÁGOS KÖRNYEZET

A technikai megoldások, akár csak az otthonunk védelmében, jelentik az első lépcsőt.

Gondoskodjunk arról, hogy a számítógépünk és az otthoni hálózatunk is biztonságos legyen. Ennek érdekében:

- Rendszeresen telepítse számítógépén az operációs rendszer és a felhasználói programok frissítéseit! Mobileszközein is frissítse az alkalmazásokat!
- A vírusok (és egyéb kártékony programok) elleni védekezés céljából feltétlenül javasolt vírusirtó program telepítése és frissítése!
- Számítógépén a felhasználói fiókok felügyeletén állítsa be, hogy a kritikus műveletekhez (pl. program telepítése) a felhasználó engedélyére legyen szükség!
- Ne állítsa a böngésző biztonsági beállításait az „ajánlott” szint alá!
- Ismeretlen eredetű szoftvereket ne telepítsen!

TUDATOS INTERNETHASZNÁLAT

A legjobb zár és riasztó sem ér semmit, ha a tulajdonos átadja a kulcsot és a kódot, vagy nyitva hagyja az ajtót és nem kapcsolja be a riasztót. Az interneten keresztül érkező veszélyek néhány egyszerű szabály betartásával elkerülhetőek:

- Csak ismerős feladó által küldött e-mail mellékletét nyissa meg!
- Soha ne adjon meg jelszót, PIN kódot e-mailben küldött kérésre!
- Belépéskor mindig gépelje be az URL címet, ne a kapott linkre kattintva lépjen be az oldalra!
- Online történő bankkártyás fizetésnél mindig győződjön meg arról, hogy valódi bank oldalon adja meg az adatokat, más oldalon (pl. kereskedő oldalán) ne adja meg azokat!
- Felhasználói nevet és jelszót csak tanúsítvánnyal rendelkező (http-s előtag) oldalon adjon meg!

ADATAINK FOKOZOTT VÉDELME

Otthon az értékeink (készpénz, ékszer) védelmére további megoldásokat (értéktároló, széf) használunk. A digitálisan tárolt adataink védelme érdekében is fokozott körültekintéssel járjunk el egyrészt, hogy illetéktelen személyek ne férjenek hozzá, másrészt elvesztésük (pl. technikai probléma, szándékos károkozás) esetén is vissza tudjuk állítani őket:

- Ne adja meg senkinek felhasználói nevét és jelszavát!
- Közösségi oldalon ne legyen nyilvános a profilja, a személyes adatait, a megosztott tartalmakat csak az ismerősei láthassák!
- Csoportosítsa ismerőseit és ezáltal korlátozhatja, hogy ki mit láthat!
- Egyéb oldalra vagy alkalmazásba közösségi profiljával történő bejelentkezés során ellenőrizze, hogy az oldal vagy alkalmazás milyen személyes adatához (születésnap, e-mail cím, ismerőseinek köre stb.) fér hozzá! Szükség esetén módosíthatja az elérhető információk körét.
- Más által is használt számítógépen – ha befejezte az internet használatát – minden esetben jelentkezzon ki a közösségi oldalról, levelezésből! A böngésző bezárása nem elegendő!
- Rendszeresen készítsen biztonsági másolatot fontos adatairól. Erre alkalmas lehet egy külső merevlemez, amit csak a biztonsági mentés idejére csatlakoztatunk a számítógéphez vagy olyan online tárhely, amely tárolja a fájlok korábbi verzióját is.

100%-os biztonság nincs! DE!

A biztonságos környezet megteremtésével, tudatos internethasználattal és adatainak fokozott védelmével biztonságosabbá tehetjük az internethasználatot!

Kulturális élet és programok

A Művelődési Ház állandó programjai

Kedd: 14.00-16.00 Németajkú polgárok klubbjá

Szerda: 17.00-18.00 Nyugdíjas Egyesület énekkari próbák

Csütörtök: Informatika tanfolyam, kezdő, újrakezdő alap, 16.00-órától.

Péntek: 17.00-19.30 Sakk-kör

Szombat: Kabala táncsoport próbák, Színjátszók napja

Igény szerint nyitva tartás alatt, kártya, társasjáték,
és asztaliteniszezési lehetőséget biztosítunk!

Könyvtár - epont nyitvatartása:

Kedd-péntek: 8.00-10.00; 14.00-18.00; Szombat: 14.00-18.00

Februári-márciusi programok:

Február 10. **Nyugdíjas Egyesület hagyományőrző farsangi bálja**

Február 15. **Képviselőtestület fogadóórája**

Február 17. **Táncest a Német ajkú polgárokkal**

Március 15. **Ünnepi műsor: bővebb információk elérhetők lesznek a plakátokon!**

A programváltozás jogát fenntartjuk!

A könyvtárban bővebb felvilágosítás kapható a rendezvényekről.

Mindenkit szeretettel várunk!

Tervezzük „Ügyes kezek” szakkör indítását:

Kézimunka: kötés, horgolás, hímzés, varrás,

Süti-sütöde

Várjuk a jelentkezőket!

Mit olvassak? – A könyvtáros ajánl

Böszörményi Gyula: Leányrablás Budapesten

A *Leányrablás Budapesten* című, nagy sikerű regény folytatásában a szerző tíz valóban megtörtént, a korabeli sajtó által dokumentált esetre igyekszik fényt deríteni, miközben e szép, izgalmas, békebeli korban valóban élt személyek és valós helyszínek sorát szerepelteti. A nyomozás csak most veszi igazán kezdetét!

A város a millenniumi ünnepségek lázában ég. A békebeli Monarchia minden zugából tízezer szám tódulnak az emberek, hogy megcsodálják az ezeréves Magyarország egybehordott kincseit. Köztük van a Marosvásárhelyről érkezett,

16 éves Hangay Emma kisasszony is, akinek a rendezvények második napján nyoma vész.

W. Bruce Cameron: Egy kutya négy élete

Minden kutyának feladata van. Ellie-é mind közül a legfontosabb.
„Dolgoztam tehát, nem is akárhogy. Jakob szerint »jó kutya« vagyok. Ez a »keresd«-játék fontosnak tűnt a számára, ezért minden erőmmel azon voltam, hogy rendesen kitanuljam. Jó kutya akartam lenni. Jakob kedvéért.”

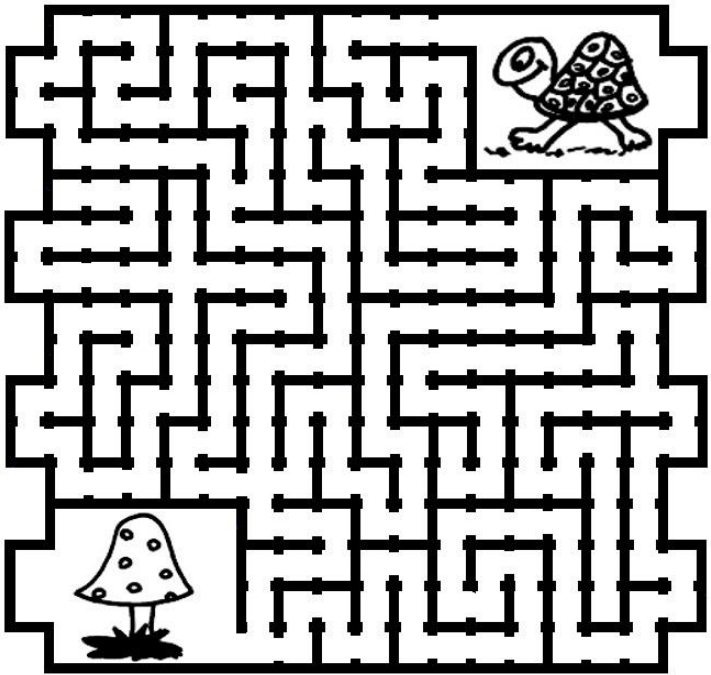
Hans Christian Andersen: A Hókirálynő

Egy igazi téli mese a szeretetről!
Kay és Gerda öreg nagymamájukkal élnek együtt nagy szeretetben. Egy nap a gonosz, hidegszívű Hókirálynő meglátogatja Kay-t és magával viszi az országába, az örök jég birodalmába. Gerda azonban nem nyugszik bele abba, hogy elveszítette Kay-t.

Szórakoztató

		8	3				4	
		4		2	1	6		
1					8		5	
3	1				7			2
7			8				9	4
	6		1					5
		3	2	6		7		
	8				4	9		

Impresszum

Kiadó: Balatonberény Község Önkormányzata, 8649 Balatonberény, Kossuth tér 1.
Főszerkesztő: Horváthné Kánya Enikő
Elérhetőségek: hirlap@balatonbereny.hu; Facebook: Berényi Hírlap
Nyomtatás: Toronyi Zsolt, TSR Kft.

A márciusi szám lapzártája február 28.!